

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvemši nedelje in
praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.

TELEFON ŠTEV. 552.

UPRAVNISTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

SDS in kulturno delo.

Ko je nekoč prijatelj vprašal enega prvih funkcionarjev SDS, zakaj puste, da se njihov tisk včasih tako grdo zlaže, da mora vsakdo otipati laž, mu je ta odgovoril: »Motiš se, moj dragi. »Jutro« čita na primer 15.000 ljudi. Od teh bo v najboljšem slučaju otipalo laž le 3000 ljudi, vsi drugi bodo pa le verjeli.«

Na ta pogovor smo se spomnili, ko smo čitali v včerajšnjem »Jutru« slavo-spev na sebe in na kulturno delo SDS in ko smo čitali oni najbolj gorostasen stavek, da v zadnjih letih ni nihče storil toliko kulturnega dela ko SDS. Pa si oglejmo malo to kulturno delo od blizu in »Jutrove« podatke.

Kot prvi dokaz velikega kulturnega dela SDS navaja »Jutro« Vodnikovo družbo in njeno veliko članstvo. K temu treba pripomniti, da še nobena knjiga Vodnikove družbe ni izšla in zato je tudi vsaka sodba o kulturni višini družbe nemogoča. Po metrih pa se ne meri kulture in zato je število članstva merodajno le za agitacijo. Sanjskih bukev se proda tudi na desetisoče, pa je mar izdaja Sanjskih bukev kulturno delo?

Drugi argument: Zveza kulturnih društev. Ne rečemo, da se v tej zvezi ni delalo. Toda še mnogo večje številke mogoče pokazati klerikalci. In prvi tem je le mali del storjenega dela res zasluga SDS. Tudi to, da si je znala SDS priskrbiti denar — kako, je drugo vprašanje — da je bilo to delo mogoče. Je to bolj organizacijsko in denarno, ko pa kulturno vprašanje, kar ve SDS sama le predobro. 100.000 knjig. Krasna številka. Kakšne knjige? Druga slika.

Tretji argument: Tiskovna zadruga. Da, nekoč je izdajala lepe knjige. A bilo je nekoč, ker tudi tu je glavno vprašanje denar. A kaj je z zbirko: Pota in cilji? Kakšne knjige se izdajajo sedaj? In vedno manj! Tudi ta argument, sicer najboljši, ne drži.

In končno žurnalistika! Ni takih žurnalistov kot so esdeesarji, pravi »Jutro«. Toda, zakaj so ti žurnalisti uničili »Slovenski Narod«? »Slovenski Narod« je najvernejša slika sposobnosti esdeesarjev v žurnalistiki, kajti ni se še pripetil v Sloveniji tak slučaj, da bi kdo tako bogato dedščino tako hitro in temeljito zapravil.

In »Pondeljek«, ki ga je izdajala SDS. Gre mu čast, da ni še bilo v Sloveniji tako klevetniškega lista, kakor je bil »Pondeljek«. Pa »Jutro« samo! 158 napadov na slovenski denarni zavod, 150 milijonov izgube slovenskega denarja. To je gospodarsko delo »Jutra«.

Odobranje persekucij uradništva in denunciacij študentov, zagovarjanje besedolomne politike, skrajno teroriziranje nasprotnikov z ogabnimi osebnimi kampanjami, računanje na instinkte, vse to so najbolj tipične »vrline« »Jutra«, ki pa naj jih zakrijejo razne škandalozne storitve iz vsega sveta. In komur še vse to ne zadostuje, ta si naj ogleda kulturno sliko v njegovih inseratnih dopisih. Res, ponosni smejo biti esdeesarji na svojo žurnalistiko!

Poskusili so sicer tudi, da bi bili resni in izdajali so revijo »Njiva«, ki je pa vsled pomanjkanja gradiva žalostno umrla.

Poskusili so tudi ustvariti reprezentativen ženski list, pa čeprav je bil za to misel njih prvi finančnik, vendar nismo doživeli več ko dve številki. Za tretjo številko je že zmanjkalo poštnevalnosti. Docela pasivna je žurnalistična bilanca SDS in če trdi »Jutro« nasprotno, potem samo dokazuje resničnost narodnega pregovora, da se lastna hvala pod mizo

Vsebina Bolgarski izročene note.

Beograd, 13. avgusta. Sinoči je izdal tiskovni oddelek ministrstva zunanjih poslov sledečo službeno obvestilo: Kolektivna nota, ki so jo včeraj izročili Bolgarski naš, rumunski in grški poslanik vsebuje te-le tri zahteve: 1. Da bolgarska vlada pozove vse obmejne oblasti, da vrše svojo dolžnost, kakor to zahtevajo ne samo dobri sosedni odnosi, ampak tudi pisani sporazumi, ki je bil dosežen v vprašanju preganjanja komit-skih tolp. 2. Da bolgarska vlada, ki dobro ve, kje je izvor zločinov, in ki pozna kroge, ki izvajajo ta zločinstva, ukrene najresnejše mere, da se njihova aktivnost onemogoči. 3. Pričakuje se, da bol-

garska vlada z brzo izpolnitvijo teh zahtev poda dokaz, da želi vzdrževati dobre odnose s svojimi sosedi.

Tem zahtevam so pridane motivacije, ki so jih izdelali poslaniki naše, rumunske in grške vlade v Sofiji.

Izročena pa je bila razen tega še specialna naša nota, v kateri se zahteva od bolgarske vlade ekstradicija naših državljanov, ki so pobegnili na Bolgarsko, od koder so kot žandarji prešli na naš teritorij in vršili zločine. Ta nota je bila izročena samo z naše strani, ker glede Rumunije in Grške takih slučajev ni bilo.

Čehoslovaška bo posredovala med Jugoslavijo in Bolgarsko.

Praga, 13. avgusta. Po informacijah se je bolgarski kralj Boris za časa svojega bivanja na Čehoslovaškem zavzel za to, da pridobi čehoslovaško vlado, da bi prevzela arbitražo v sporu med Jugoslavijo in Bolgarsko. Kralj Boris je v ponedeljek pretresala važnabfskpbumliws v terek dopotoval njegov oče Ferdinand. Oče in sin sta se dolgo razgovarjala, nato pa je kralj Boris odpotoval v Topolčane k predsedniku čehoslovaške republike Masaryku. Z njim se je dolgo razgovarjal.

O tem posetu kralja Borisa ni objavljeno nikake službeno obvestilo, a je očitno, da

so se v razgovoru med Borisom in Masarykom pretresala važna politična vprašanja, v prvi vrsti bolgarsko-jugoslovenski spor. To potrjuje tudi okolnost, da je Masaryk pozval telefonično v Topolčane ministra zunanjih poslov dr. Beneša, ki se je potem sestal s kraljem Borisom.

V čehoslovaških političnih krogih se izključujejo možnosti, da bo čehoslovaška vlada prevzela ulogo posrednice v jugoslovensko-bolgarskem sporu. Kralj Boris je sinoči v spremstvu svojega brata princa Cirila in svoje sestre Evdoksije odpotoval v Levo.

PRORAČUN BO ZNIZAN ZA NAJMANJ 10%.

Beograd, 13. avgusta. Sinočnje beograjske »Novosti« prinašajo izjavo nekega člana vlade o redukciji proračuna. Ta član vlade je rekel, da je naša država v težki situaciji vsled nesreč, ki so jo zadele. Člani vlade delajo na tem, da na vsak način zmanjšajo izdatke v proračunu za 10 odstotkov. Poleg vsega drugega je to potrebno zaradi inozemstva. Nam je vsekakor potrebno, da zaključimo proračunsko leto bodisi tudi s sušicitom, da bi nam uspelo najeti v inozemstvu večje posojilo. Dobro je, da je dr. Perić minister financ, ker ne bo napravil nikakih večjih gest, temveč bo storil vse, da doseže čim večje prihranke. Preti nam še ena nevarnost. Poplave niso napravile tako katastrofalne škode, ker je bil poplavljen prav majhen odstotek obdelanih zemljišč. Mnogo težje pa bo, ako bi še dalje časa deževalo. V tem primeru bi občutno trpela koruza in krompir. To sta zelo važna produkta za naše prebivalstvo. Zlasti koruza je važen izvozni predmet. Kaj takega bi nas znatno zadelo in na to mora biti vlada pripravljena.

NEGOGLASJE MED NINČIČEM IN MAKSIMOVIČEM OBSTOJI ŠE NADALJE.

Beograd, 13. avgusta. V političnem življenju v Beogradu ni bilo včeraj no-

benih posebnih dogodkov. Vse je zaposleno z občinskimi volitvami.

Včerajšnji komuniké, ki je prispel v Beograd, pravi, da je Pašićevo zdravje prav dobro. Pašić bo ostal nekoliko dni še v Eviennes le Bains, a se nato vrne v Beograd, kjer bo sam prevzel vodstvo vseh strankinih poslov. Kot pomočniki mu bodo pridrženi dr. Srškić, Ilija Mihajlović in Krsta Miletić, da se bodo tako posli porazdelili in olajšali. (Če je vest resnična, je drugo vprašanje. Op. ured.)

Nesoglasje med Božo Maksimovićem in dr. Ninčičem naj bi se na intervencijo Uzunovića v najkrajšem času izravna-lo, a to se ni zgodilo. Včeraj so v predsedništvu vlade zagotavljali, da so vesti o odhodu Uzunovića netočne. Uzunović je šel v Skoplje, da se na licu mesta prepriča o terorju, o katerem se toliko piše. Uzunović bo še obiskal Skopsko Črno goro in se nato vrne v Beograd. Zatrjuje se, da bo Uzunović 14. t. m. že v Beogradu in da sploh ni imel name-na izogniti se občinskim volitvam v Beogradu.

NOVA RAZPOREDBA VELIKIH ŽUPANOV.

Beograd, 13. avgusta. Minister notranjih del je začel z razporedbo velikih županov po celi državi. V tem vprašanju je prišlo do sporazuma z dr. Pernarjem.

In kaj bi imeli? »Jutro« in »Domovina«, en list za gospode, drugega pa za kmete in to bi bilo vse naše kulturno življenje.

Ce vse to res ni, pa pokažite gospodje samo eno kulturno delo, ki bo ostalo kot spomenik vaše kulturnosti. Pokažite ga in potem bomo govorili dalje. S samohvalo ali pa celo s psovskami na naslov nasprotnika in s falzifikati, s čemur se je končal »Jutrov« uvodnik pa se kulturnega dela ne dokazuje. In tudi »Jutro« bo moralo to še spoznati.

Po izročitvi note.

Beograd, 13. avgusta. Z izročitvijo naše note v Sofiji je nastalo po splošnem mnenju političnih krogov v Beogradu nekako clajšanje v našem zunanjem položaju. Sedaj se pričakuje odgovor bolgarske vlade na našo noto, a tega odgovora ne bo, kakor trde poznavalci razmer, tako hitro. Bolgarska vlada si bo pustila mnogo časa, da konkretno odgovori in v tem času bo skušala še nadalje izkoristiti mednarodno razpoloženje, ki je sedaj Bolgarski zelo naklonjeno.

Vesti o posredovanju češko - slovaške republike v jugoslovensko - bolgarskem sporu so napravile mogočen utis, in to tembolj, ker je posel bolgarskega kralja Borisa pri predsedniku Masaryku prišel povsem nepričakovano. Z druge strani se trdi, da je nota dr. Ninčiča zelo olajšala položaj Bolgarski. Naša vlada ni, kakor se je sprva govorilo, zahtevala je razpusta makedonskega komiteta, ampak je zahtevala samo generalno obvezo od bolgarske vlade, da bo zavarovala mejo pred komiti, čemur bo sofijska vlada lahko udovoljila.

Cela ta afera z noto Bolgarski pa je začela močno vplivati na našo notranjo politiko. Nezadovoljstvo s politiko dr. Ninčiča je v Beogradu splošno. Tudi radikalni krogi, kjer ima dr. Ninčič itak znatno število osebnih nasprotnikov, ne taje, da je doživela naša zunanja politika brez potrebe nedvomno blamažo. Dr. Ninčiču se zamerja, da je bil tako slabo informiran v tej stvari, da si je spočetka v javnosti zahteval energične mere proti sofijski vladi. Tisk dr. Ninčiča, zlasti njegovo osebno glasilo »Vreme« je napadalo ostale liste, da so netočno informirali javnost o intervenciji velesil v Beogradu. V tem smislu je bil izdan službeni komuniké od ministrstva zunanjih poslov. Toda sam službeni italijanski tisk, zlasti »Popolo d'Italia« je cvrgel navedbe dr. Ninčičevega demantija in trdil kategorično, da je italijanska vlada intervenirala i v Beogradu i v Sofiji.

Interesantno je, da je včeraj tiskovni oddelek ministrstva zunanjih poslov zavrnilo številne zunanje novinarje, zlasti francoske in angleške, ki so trdili, da sta Anglija in Francija intervenirali v korist Bolgarske. Zaradi tega se v političnih krogih ponovno zatrjuje, da so dnevi dr. Ninčiča kot ministra zunanjih poslov šteti.

RADIČEVSKI MINISTER O POTOVA-NJU DR. NIKIČA.

Beograd, 13. avgusta. Glede na potovanja dr. Nikiča in na njegove izjave prinašajo včerajšnje beograjske »Novosti« protizjavo nekega radičevskega člana vlade. Ta je rekel, da je dr. Nikič šel v Bosno in jo prepotoval, bil pa je tudi v Dalmaciji. Prav čudno je, da dr. Nikič ni podal nobene konkretne izjave o svojih uspehih. On je mislil, da bo započel nekaj pokret med narodom. Noče sicer o tem nič govoriti, ker bi nas hotel kasneje iznenaditi. V resnici pa mu ni uspelo, da bi le količkaj dosegel. Dr. Nikičevega pokreta med narodom se nam ni treba bati, ker mi dobro vemo, da ni dr. Nikič nikdar aktivno delal na političnih organizacijah. On je za to vrsto akcije popolnoma nesposoben. Splošno se varajo oni, ki mislijo, da se da od zgoraj napraviti kak pokret v narodu, ako se ni že dolgo časa prej na tem delalo. O akciji dr. Nikiča je v ostalem podal najboljšo izjavo dr. Srškić, ki je bil tudi že minister za šume in rudnike. Dr. Srškić je dejal v privatni družbi: Lahko je dr. Nikiču, njega vsi moji po Bosni pričakujejo.

Samo z SLS, a ne z naprednjaki

Odkritja, ki sta jih podala na sestanku pri »Štrklju« g. Jelačin in Ogrin o pogajanjih s SDS glede skupnega nastopa za predstoječe volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo, so vplivala na vse poslušalce naravnost senzacionalno. Zlasti še odkritja g. Ogrina.

»Mi se pogajamo samo z Vami, mi se pogajamo samo s SLS,« je dejal zastopnik SDS, g. dr. Albert Kramer.

Tako torej! SDS, ki vedno na vsa usta kriči, da se samo ona bori proti klerikalizmu, ta SDS je pripravljena pogajati se s SLS, a ne z naprednjaki! Ne s samostojnimi kmeti, ne z radikali, ne z neopredeljenimi naprednjaki, temveč samo s SLS!

Pri tem pa, ko izjavlja oficijelni zastopnik SDS, da se SDS pogaja le s SLS, piše in kriči »Jutro« o naprednem in bogzna še kakšnem izdajstvu, če sklenejo naprednjaki za gospodarsko delo sporazum s SLS, torej natančno isto, kar je hotela storiti SDS.

Pri enih izdajstvo, pri drugih vse v redu — to je tista farizejska logika SDS, ki je nujno poglala vse poštenjake v neizprosni boj s SDS.

Ampak naj si ne domišljuje »Jutro«, da bo sedaj po odkritjih g. Ogrina, njegova lajna o klerikalcih še kaj zalegla, vsaj ve ves svet, da ste takoj pripravljene narediti z njimi, in samo z njimi sporazum, samo če bi oni hoteli. Pa oni nočejo in zato ves krik.

Dobro si velja zapomniti odkritja g. Ogrina in kadarkoli bo še kako esdeesarsko glasilo klepetalo o izdajstvu napredne misli, citirajte mu besede dr. Kramerja: Mi se pogajamo samo s SLS! In še nekaj si treba zapomniti!

G. Polak je prečital na sestanku pri »Štrklju« pismo, v katerem pravijo esdeesarji, da je zadnji dan za sestavo njih kandidatne liste 15. maj. Mesec in še več kasneje pa vodi SDS oficijelna pogajanja za skupen nastop in ta pogajanja razbije. Ali ni le prejasno, da SDS sploh nikdar ni hotela imeti skupnega nastopa? Ali ni jasna misel SDS, s katero je vodila pogajanja.

Prav tako, kakor pri snovanju naprednega blega je nastopila SDS tudi sedaj. Ne pripušča, da bi imel v naprednem bloku še kdo drugi besedo, ko ona sama in napredni blok pozna le, če zlezejo vsi naprednjaki pod njeno komando. Tako tudi sedaj. Ne priznava sploh drugih naprednjakov, samo ona ima besedo in tudi sporazumen nastop pri volitvah v Zbornico pripušča le, če pripade njej komanda.

Ampak presneto dolgo bo še SDS čakala na to komando, s padcem 22. septembra bo jasno slišala, da so volilci njene komande za vselej siti in da je padla tudi njena zadnja postojanka.

In prav bo tako!

International Law Association

na letošnjem kongresu — za narodne manjšine.

Na Dunaju, 11. avgusta 1926.

Poleg vseh dosedanjih zagovornikov narodnih manjšin, o katerih sem obširno poročal, se je pridružila še ugledna International Law Association (Mednarodno društvo pravnikov), ki se je že lani na kongresu v Stockholmu obširneje bavilo z vprašanjem narodnih manjšin; spoznalo je usodepolno važnost, pa tudi vso težo tega vprašanja. Zato pa je lani kongres pravnih učenjakov vsega sveta izvolil poseben odbor, ki naj vprašanje narodnih manjšin temeljito prouči ter na letošnjem kongresu predloži svoje poročilo in morebitne predloge.

Letošnji kongres zboruje že teden dni na Dunaju, ki je gostoljubno sprejel zastopnike prave vede z vseh delov sveta. Ali je kdo iz Jugoslavije med njimi, ne vem —!

Lani izvoljeni odbor je temeljito izvršil prevzeto nalogo in je v ponedeljek predložil glavni komisiji kongresa svoje poročilo in načrt resolucij.

Kongres je poiskal vzroke sedanjemu nevdržnemu položaju narodnih manjšin, namreč: da je Zveza narodov sicer prevzela varstvo narodnih manjšin, da je pa v tem pogledu popolnoma obnemogla.

Naravno je, da so pravniki na svojem kongresu pred vsem ugotovili pravni položaj in grehe v proceduri Zveze narodov, vsled česar postaja varstvo narodnih manjšin iluzorno. Ugotovili so, da se narodne manjšine sicer smejo obračati na Zvezo narodov, toda njih pritožbe morejo priti pred svetovni forum le skozi vica »trojke« (odbor treh članov). Tu pa pritožbe navadno obličijo, a pritožniki nimajo pravice upogleda, za nje je postopanje tajno, dočim imajo države, ki so obtožene, vse prednosti in vse takozvane pravice. Le v dveh slučajih so pritožbe prodrle do razsodišča, a obakrat so pritožniki zmagali. Kongres pravnikov zahteva, da se to postopanje uredi po zahtevah pravičnosti in v interesu svetovnega miru.

Predsednik glavne komisije je bil bivši predsednik vseučilišča Manchester prof. Sir Alfred Hopkinson, ki je v uvod nadaljni razpravi naglašal, da so mirovne pogodbe sicer izrekle načelo enakopravnosti in zagotavljajo manjšinam jamstvo Zveze narodov, toda do uveljavljanja manjšinskih pravic je težka pot, ker so pritožbe nakazane na dobro voljo »trojke«, ki odloča, ali pritožbe pridejo pred razsodišče. V takih pravdah se narodna manjšina niti ne smatra za stranko, pač pa je to vlada, proti kateri je pritožba naperjena, a njej ta »trojka« noče delati težav —.

Poročevalec je bil predsednik francoskega odbora prof. Brunet, ki je naglašal: Največja nevarnost dosedanjega postopanja je — tajnost. Ko je pritožba enkrat podana, narodna manjšina ne izve

nič o njeni daljnji usodi. Zato zahteva, da sta obe stranki (manjšina in vlada) enakopravni stranki procesa. Ne velja ugovor, da suverena država se ne more zagovarjati na obtožbe svojih državljanov pred sodiščem, kajti ko je bilo priznано varstvo manjšin, so države že priznale kontrolo Zveze narodov. Brunet graja Svet Zveze, da se jo izogiba javnim razpravam. Odklanjanje narodnih manjšin kot pravdna stranka ima za posledico, da skušajo države manjšine polagoma zatreti. Ako država hoče svoje manjšine ohraniti, jih mora tudi pripustiti pred sodišče za varstvo manjšin.

Profesorja javnega prava dr. pl. Magyary (Budaepst) in dvorni svetnik Rauberg (Praga) sta predložila kodifikovan načrt zakona o pravnem postopanju v zadevah manjšinskega varstva. Glavna zahteva je, da so manjšine enakopravna pravdna stranka. Tožniki morejo biti: poslanei manjšin, zastopniki avtonomnih ozemelj (pokrajine, mesta, občine), pa tudi gospodarskih, verskih ali znanstvenih organizacij; pravico peticij pa priznava že vsakemu posamičniku manjšin. Važno je tudi, da bi imeli razsodišče pravico, pošiljati tročlanske komisije v kraje pritožnikov.

O tem načrtu se je razvila obširna razprava, ki jo je vodil Mr. Roland Vaghan Williams; on je naglašal, da je kongres v tem vprašanju povsem nepristranski. Predlagane spremembe postopanja, ki je potrebno poboljšanja, še niso »konec povesti«, marveč le etapa. Naša predlogi nimajo osti na nobeno stran, kajti mi juristi moremo reči, da smo na Dunaju rešili »sachlich und objektiv heikle Fragen« (rabiti je v svojem angleškem govoru te nemške besede). Konečno je predložil prvo resolucijo odbora, ki zagotavlja manjšini pravico, da je zaslišana pred razsodiščem.

Prof. Magyary je govoril za javnost razprav. Generalni tajnik Zveze bi moral obelodaniti pritožbe manjšin, »trojka« pa bi morala zagovore vlad prijaviti tožnikom. Izvršiti se mora tudi sklep stockholmskega kongresa, da ima vsak član Zveze pravico zahtevati, da predložene pritožbe pridejo pred mednarodno sodišče. S sprejetjem predložene resolucije, naj ne bo še konec dosedanjega posestnega odbora komisije, marveč naj svojo nalogo nadaljuje da pride to vprašanje tudi na prihodnjem kongresu v razpravo. Maître Gaston Brunet je bil proti predlogu, naj se pritožbe obelodanijo, ker bi to nasprotja le še poostriilo. Prof. René Brunet pa ga je živahno zavračal in je zahteval popolno javnost.

Dr. Kunz (Dunaj) in dr. Löwenfeld (Berolin) utemljujeta brezpogojno potrebo, da so tožeče manjšine tudi zasli-

šane, kar je samo po sebi umevno tudi po pravnem redu vseh držav.

Poljak prof. Erlich in Čeh dr. Inek izjavita, da bodo Poljaki in Čehi sodelovali pri delu za varstvo manjšin, toda prosita, da se tudi zainteresovanim državam izkaže toliko zaupanja, da bodo njih zastopniki izvoljeni v odbor.

Lord Phillimore je predlagal, da se resolucija razdeli v dva dela: najprej načelo, da so stranke enakopravne in zaslišane tudi manjšine, in drugi del, da morejo biti obelodanjene vse pritožbe, odgovori, poročila itd. Z veliko večino pa sta bila sprejeta oba dela te resolucije.

Enako je bila sprejeta resolucija, da naj letna poročila Zveze narodov vsebujejo pritožbe manjšin, vse tozadevne dokumente in konečno rešitev. Dalje, naj Zvezin Svet zanaprej v slučajih, da vlada dajo različni nazori v pravnih vprašanjih ali dejanskih vprašanjih manjšin, vselej zaprosi stalno sodišče za mnenje (Gutachten).

Konečno je kongres sprejel predlog tajnika prof. Brunet (Pariz), naj manjšinski odbor posluje dalje.

Ti glasovi pravnikov, mednarodnih zastopnikov in učenjakov prava, bodo odmevali po vsem svetu in bodo brez dvoma pomagali, da bodo manjšinska vprašanja v doglednem času tudi zadovoljivo rešena. Zato sem že v enem zadnjih čepisov vzkliknil vsem, ki so tlačeni: Sursum corda! Pogum! Isto ponavljam danes: ne obupajte! Branite se s poštenim orožjem, branite se pogumno — ali tudi modro! Ne trajte narodnih energij za neplodne boje proti mogočnim vetrčvom, ohranajte v narodu živo vero v pravično zmago. Dosedanje naše kulturno in narodno delo je gotovo zasadiło v duše žive generacije toliko narodne zavesti, toliko ponosa in poguma, da moremo hladnokrvno čakati končne internacionalne ureditve manjšinskega vprašanja. Toda »bdečih je pravica«! Rojakom v domovini pa kličimo: Ne delajte svojim drugorodnim manjšinam tega, česar ne želite svojim bratom onstran meje! To edino je naše najboljšo orožje za našo pravico!!

Za dva meseca bo zopet na Dunaju mednarodni kongres — Panevropske, ki se bo tudi bavil s pravično rešitvijo manjšinskega vprašanja. Ali bo Jugoslavija zopet blestela z — odsotnostjo?! Če pa bodo pušice najbolj opravičene kam letele, bosta to v prvi vrsti — Ljubljana in Zagreb! Zganite se, ura je skoro dvanajsta!

A. G.

Politične vesti.

Občinske volitve v Srbiji so menda sedaj edina skrb radikalov, pa čeprav bi imela vlada rešiti celo vrsto drugih in neprimerno važnejših vprašanj. Vsi lili boji ni potekel za radikalno stranko samo ugodno, kar najjasneje dokazujejo številne izključitve iz stranke. Ne samo v Beogradu se je to zgodilo, temveč tudi po drugih mestih Srbije. Pri normalnih razmerah bi seveda ti razkoli silno škodovali radikalom pri volitvah. Pri današnjih razmerah pa je nad vse mogoče, da bodo razni dobro znani pritiski vse to popravili in da bo radikalna stranka vseeno »zmagala«! Ampak tudi tega mora biti skoraj konec! — Neodvisni radikali so sklenili, da bodo kompaktno glasovali za Bobičevo listo. Sestavljajo sicer to listo pašičevci, ker pa so v manjšini, smatrajo pristaši N. Petrovića za potrebno, da jih v boju podpro.

O Pašičevi bolezni piše »Dom«: Bolezen predsednika narodne radikalne stranke Nikole Pašića se obrača vedno na slabše. Poroča se iz Beograda, da so neresnične vesti nekaterih radikalnih poslancev, da je Pašić ozdravil. Nekateri češki listi pa so poročali, da se v Karlovih Varih, kjer se zdravi Pašić, silno čudijo, kako se more trditi, da dela Pašić velike izprehode po okolici, ko pa sploh ne sme zapustiti sobe. Obenem se poroča, iz Karlovih Var, da Pašić tudi v slučaju, če bi ozdravil, absolutno ne bi imel več sile, ne telesne in ne duševne, da bi se bavil s političnimi posli. — Beograjske »Novosti« pa poročajo, da daje intervjuje za Pašića Velizar Janković.

Resnica o sovjetski Rusiji. »Prager Presse« piše: »Razmere v komunistični stranki bi se dale po zadnjem plenarnem zasedanju Osrednjega odbora označiti

sledede: Vse organizacije so bile pozvane, da se prijavijo o zadnjih sklepih Osrednjega odbora in Kontrolne komisije. Vse sklenjene resolucije se strinjajo s stališčem Osrednjega odbora in je bila vsaka opozicija, tudi bivša streliljenja Trockega, obsojena. Zato je pozicija Osrednjega odbora trdna in dobra žetev jo bo še okrepila. Proti opozicijskim voditeljem ni bilo nič ukrenjeno. Zinovjev dela še dalje v internacionali, Laševič in drugi so v Moskvi, Sokolnikov je že tri mesece v Parizu, Trocki pa dela v Moskvi na pogodbi z nemško tvrdko Kossel. Delovanje Trockega ostaja neizpremenjeno. Ne kaže nobene volje, da bi se približal opoziciji in je slejkoprej disolpiran član stranke. Edino stališče Kamenjeva je omajano in za njega se išče naslednik. V sovjetski Ukrajini je popoln mir. Ideološke razlike med manjšino in večino slone na različnem Eni so optimistični, drugi pa pesimistični, skoraj defetistični. Vendar pa nima opozicija nobene moči, da bi svoje nazore uveljavila, ker se rdeča armada v vse te prepire sploh ne meša. Tudi je volja za ohranitev enotnosti stranke tako močna, da jo zahtevajo 99 odstotkov vseh članov stranke. Ugled opozicijskih voditeljev ni velik in če se ne bi opozicija podvrgla, potem bi bila vržena iz stranke, česar sama noče. Zinovjev je ostal v Osrednjem odboru, da bi bila s tem olajšana povrnitev opozicijscev.

Amerikanci proti Clémenceau-u. Dolarski magnati so enodušno proti Clémenceau-u. Pravijo, da je njegovo pismo držno in senator Borak, ki zastopa mnenje, da se je Franciji še preveč popuščilo, pripravlja že bojeviti odgovor Clémenceau-u. Borak pravi, da je Amerika sicer pripravljena nositi vojne stroške, da pa nikakor ni voljna dajati Franciji denarja za naoroževanje in enako ne more podpirati Amerika Versajškega dogovora. Besede senatorja Boraka se morda lepo slišijo, ampak če bodo koga prepričale, je drugo vprašanje. Zakaj končno Amerike prav nič ne briga, kako Francija porabi svoj denar, kakor Francija ne vprašuje Amerike, kam je šel denar, ki ga je Amerika izvelkla iz Evrope.

Senzacionalna odkritja o Mussoliniju je objavil v francoskem listu »L'Ere Nouvelle« italijanski dopisnik Mario Rygier. Pravi, da je italijanska policija izvršila v njegovem stanovanju v Rimu hišno preiskavo, da bi prišla do dokumentov, iz katerih je razvidno, da je bil Mussolini plačan od Francozov, da je osnoval svoj list »Popolo d'Italia« in prišel propagando za vstop Italije v vojno. Nadalje sporoča italijanski dopisnik, da se fašisti silno trudijo, da bi dobili v roke pobotnice Mussolinija o prejetem denarju, da so pa imeli smolo. Kupiti so mogli le eno in še za to so morali plačati 750.000 frankov, dasi se je glasilo samo na 250.000. »L'Ere Nouvelle« pravi, da jih bo list prišel objavljati, če ne bo prenehalo preganjanje njegovega dopisnika.

Na glavni letni skupščini mednarodne zveze za Ligo narodov se je obravnavalo tudi manjšinsko vprašanje. Predsednik skupščine Dickinson je predlagal, da se sprejme resolucija, po kateri so vse države obvezane skrbeti za narodne manjšine in spoštovati njih narodnost. Proti tej resoluciji so nastopili delegati Brazilije, znani Mello Framo, Rumunije in seveda Italije. Zlasti ostro italijanski zastopnik minister Giannini, ki je izjavil, da so pač manjšine obsojene na smrt, da je to zakon zgodovine in da se tega ne da preprečiti. Ostala skupščina pa ni soglašala z mnenjem teh treh delegatov. Vendar pa je jasno, da se Italija na vse to ne bo ozirala in da se tudi ne ozira, temveč, da je njena trdna namera, da izvede popolno denacionalizacijo našega življa v Italiji. Tako tolmači Italija prijateljski pakt z Jugoslavijo.

K PLATNENIOBLEKI
kupite platneno obutev

Moški Ženski
99— 65—
Otroški
49—
Bata

Kongres UJU v Beogradu.

Novi pravci učiteljske stanovske politike je osiguran v novoizvoljeni upravi. — Triumf stanovske misli se je videl v debati. — Slovensko učiteljstvo nove struje je prednjačilo tudi pri državnem preokretu v učiteljskih vrstah. — Deklaracija slovenskega učiteljstva slavi s kongresom v Beogradu idejno zmago.

Vse intrige je niso premagale in ne preprečile.

(Izvirno poročilo.)

V ponedeljek je predsednik P. Vukšanić otvoril VI. glavno skupščino UJU, ki je imela rešiti poleg referatov, ki so bili na dnevnem redu tudi predloge in poročila odsekov, kateri so zborovali v nedeljo popoldan ter izvršiti tudi volitve novega Glavnega Odbora UJU.

Udeležba je bila tudi ta dan enaka kakor na kongresu.

Kakor je potekel prvi dan burno in je kazalo, da pride na skupščini še do burnejših prizorov, tako se je položaj preobrnil in so potekle vse debate najstvarneje.

Proslava 20letnice I. srbskega Udruženja.

Zaradi burnega razpoloženja na kongresu se ta slovesna proslava ni mogla izvršiti na kongresu in se je na zahtevo iznesel referat g. M. Stanojevića o 20-letnici prvega srbskega Udruženja, ki je bilo osnovano leta 1906 na skupščini. G. Stanojević je iznesel historijat srbskega Udruženja in je med drugimi osebnostmi, ki so prisotnovali tej ustanovitvi omenjal tudi zastopstvo slovenskega učiteljstva, ki je obstajalo iz gg. Jelenca, Gangla in Sege.

Izpremema pravil UJU.

O izpremami pravil UJU je imel izrpen in vsestransko izdelan referat g. Anton Skala, strokovni učitelj iz Maribora. Dasi je poročal v slovenskem jeziku so vsi zborovalci sledili njegovemu poročilu z največjo pozornostjo in so bile njegove teze, ki jih je iznašal, mestoma burno aklamirane.

Buren aplavz so izzvale njegove besede, ko je citiral besede Gangla iz leta 1919 ob ustanovitvi ljubljanske sekcije UJU, da je dospela doba, ko lahko izbrišemo iz svoje kulturne zgodovine strankarsko stališče in lahko preidemo že enkrat preko liberalnega, socialno demokratskega in klerikalnega učitelja, ter se združimo na skupnem temelju k skupnemu delu, v dosegu skupnih koristi svojega stanu in šolstva.

Enako burno odobravanje so izzvale njegove besede pri sklepu referata, ko je citiral neki poziv podpredsednika UJU g. Vlade Petrovića iz Beograda, kjer pravi: »Krajne vreme je, da se ma-nemo partiskih rovanja kroz Udruženje, več da jedni drugima pružimo ru-ke sa devizom: svi i sve za školu i učiteljstvo!«

Sprejet je bil predlog odbora za pra-

vila, da se referat g. Skale razmnoži in se na tej osnovi izdela načrt novih pravil, ki se pošlje vsem sekcijam Udruženja v razpravo.

Naša prosvetna politika.

O prosvetni politiki v preteklosti in temeljnih zahtevah bodoče prosvetne politike v naši državi je referiral g. Josip Sković, predsednik zagrebške sekcije učiteljskega udruženja.

Njegov referat je bil velik korak nazaj od strankarske smeri Udruženja in znatno popuščanje od absolutne teze narodnega edinstva, ki sta ga hrvatska zastopnika na celjski skupščini še absolutno zastopala.

Gotovo je iskati vzroka temu tudi pri utisih, ki sta jih pustile hrvatska pokrajinska skupščina, ki je dan pred kongresom UJU zborovala v Zagrebu in srbska pokrajinska skupščina, ki je zborovala tudi tik pred kongresom v Beogradu. Hrvatska skupščina je namreč stala pod vtisi preganjanj izza Radićevega ministromanja ter delegati niso več slepo hoteli odobravati sedanje strankarsko orientirane smeri organizacije. Srbska skupščina je pa zborovala v znamenju popolne sindikalne preosnove Udruženja.

Tako se je fronta deklaracijske teze sklepala vedno v tesnejši obroč in v debati o prosvetni politiki so izzvenele vedno jasnejše vse teze deklaracije slovenskega učiteljstva, tako da jih slovenski delegaciji ni bilo niti treba iznašati in ne braniti, ker so jih iznesli drugi. Med debato je slovenski delegat g. Šestan prečital deklaracijo, v srbohrvatskem prevodu, ker je bila mnogim še neznana. Posebno učitelji iz južni delov Srbije so neizprosno in v najradikalnejših oblikah iznašali in zastopali temeljne ideje stanovske in prosvetne politike, kakor jih zastopa deklaracija slovenskega učiteljstva.

Delegat g. Vitorović je v ostrih besedah obsodil cepljenje učiteljskih vrst na podlagi vsiljevanja problematičnih neslanovskih surogatov v stanovske programe, kakor se to vrši s tezami narodnega edinstva, ki je le sredstvo za delitev učiteljstva v državotvorno in antidrjavno v zvečavno in separatistično.

Trdno uverjeno in odločno stoji na temeljih tez, ki jih zastopa deklaracija slovenskega učiteljstva sekciji Udruženja iz Bosne in Hercegovine in Dalmacije.

Volitve novega Glavnega odbora UJU.

V znamenju nove smeri stanovske politike, ki jo naj zavzema Udruženje, se je izmenjalo tudi zastopstvo v Glavnem Odboru UJU in so se izmenili tudi funkcionarji Udruženja.

Posebej je treba naglašati, da je prišel v Glavni Odbor zopet bivši predsednik UJU, g. Milutin Stanković, ki je v posebnem nagovoru priznal pogrešno bivšo smer Udruženja ter se izrekel za strogo izvajanje novega stanovskega pravca.

Nova uprava se je konstituirala sledeče:

Predsednik UJU je g. Vlada Petrović, ki se je odločno izrekel za strogi stanovski pravci Udruženja.

Podpredsednica je gđ. J. Vavrac, članica zagrebške sekcije UJU.

Podpredsednik Izvršnega Odbora je g. Tihomir Kostić, ki je že prej vedno podarjal v Glavnem Odboru strogi stanovski pravci učiteljske organizacije.

Tajnik je g. Jovan Milijević.

Urednik Narodne Prosvete je g. V. Petković, ki ga je kot takega priporočal g. M. Stanković.

Urednik Učitelja je g. Mih. M. Stanojević, dosedanji urednik tega lista.

Ostali člani Izvršnega odbora so: gg. Pavel Flere, kot kandidat in zastopnik slovenskega učiteljstva, Stevo Tintar, kot kandidat in zastopnik hrvatskega učiteljstva, Milutin Stanković, Pero Vukšanić, Danilo Djordjević, Mate P. Ljujić, Anta Mladenović (republikanec).

Kot člani Glavnega Odbora so bili še izvoljeni:

Za Slovenijo: gg. Anton Gnus, Anton Hren, Josip Lapajne in Ivan Dimnik (kot namestnik).

Za Srbijo, Crnogoro in Vojvodino: gg. Milan Smiljanić, Dj. Petrović, Todor Dimitrijević.

Za Dalmacijo: gg. Kr. Novak, Tanas. Kaljan, Hinko Urdjević in Ivo Mitrović (kot namestnik).

Za Bosno in Hercegovino: gg. Izaija Mitrović, Milan Sučević, Ljuba Jovanović in Gligorije Jerić (kot namestnik).

Za Hrvatsko: gg. Jelislava Vavrac, Blaž Štetić, Jovan Milejević in Ant. Srlić (kot namestnik).

„Kulturno življenje pri nas nazaduje.“

Včeraj se je »Jutro« spravilo tudi nad Obzor, ker je »Obzor« objavil informativen članek o razmerah v Sloveniji. Na naslov »Obzor« je »Jutro« napisalo: »Prav tako pa se nam zdj odveč, da bi polemizirali s člankarjem v zagrebškem »Obzoru«, ki je pred nekaj dnevi priob-

čil o razmerah v Sloveniji članek, v katerem piše med drugim, kako pri nas nazaduje kulturno življenje. Dolžnost hrvatskih novinarjev bi bila, da se preje pouče o dejanskih razmerah v Sloveniji, predno priobčujejo take falzifikate istine.« — Mi smo se hoteli prepričati sami o tem, kaj piše »Obzor« o razmerah v Sloveniji in smo našli dotični članek v »Obzoru« z dne 5. avgusta t. l. Tam pa ne stoji prav nič o kakem kulturnem nazadovanju ali napredovanju Slovenije, pač pa stoji tam, da se nahaja politično življenje v Sloveniji v popolnem zastoju! Torej ni »Obzor« istine falzificiral, ampak falzificiralo je »Jutro« vsebino »Obzorovega« članka. Da pa pridemo še bolj na čisto, smo vprašali še direktno nam znanega »Obzorovega« dopisnika, kaj je na stvari. Ta je drage volje priznal, da je avtor članka o razmerah on in ne »hrvatski novinarji«, ter da nima svojemu članku prav nič dostaviti. »Nimam sicer navade«, je rekel, »shranjevati časopisov, kjer izide kakšen moj članek, ker branim le honorar za članke, ki izidejo, ampak to vem, da o kulturi v Sloveniji doslej še nikjer nisem pisal. Če pa bi pisal, bi se ne sramoval zapisati niti tega, za kar se »Jutro« huduje, da kultura Slovenije nazaduje. Kajti če bi napredovala, bi v Sloveniji že zdavnaj ne bilo več mesta za esdeesarske politične metode, ki jih mora vsak resničen demokrat samo obsojati.«

Nedostojnost.

V sredo dopoldne se je vršil, kakor znano, sestanek trgovcev in obrtnikov v hotelu Štrukelj, kamor so bili povabljeni tudi časnikarji, seveda ne vsi, ker je pač stvar zborovalcev, da povabijo na svoje razgovore, kogar oni hočejo. Med drugim je bil povabljen na shod tudi ljubljanski poročevalec »Obzora«, ki je tudi dobil brez pridržka vse informacije, kolikor jih je želel, tako da se mu absolutno ni bilo več treba obračati za informacije prav na nikogar več. Včeraj popoldne pa smo prejeli poročilo, da se je oglašil pri trgovcu K. neki človek, se predstavil kot poročevalec zagrebškega »Obzora« in ga prosil za neka pojasnila o poteku zborovanja v hotelu Štrukelj, dalje če je že dosežen kakšen kompromis ali ne in za še neke stvari, ki jih je pravi poročevalec »Obzora« že zdavnaj vedel! Ker je jako verjetno, da bodo gotovi krogi, ki ne uživajo baš posebnega zupanja med večino ljubljanskih trgovcev, še nadalje poskušali informirati se o volitvah za trgovsko zbornico pod pretezo, da prihajajo kot poročevalci raznih izvenljubljskih listov, prosimo vse trgovce in obrtnike, da takim nedostojnejšem brezobzirno pokažejo vrata.

Stalne poplave povečujejo bedo. — Kupna moč konzumenta pada. Komur ostane blago na skladišču, zgubi denar na obrestih.

Mi ponovno znižujemo cene, da postrežemo vsakogar ceno.

Radia

lozi v sklepkih ima zdravnik dovolj sredstev na razpolago. Pri tuberkulozi hrbtenice, pa mu je kost nedostopna. O Finckovi metodi pa je mogoče vplivati na hrbtenico potom fiksiranja in raztegnitve tako, da je ozdravljenje mogoče. Kura traja v lažjih slučajih 6 mesecev pri težjih pa do 2 leti.

Zakonska drama v golobnjaku. Dopisnik nekega dunajskega lista piše: Splošno velja golob za simbol zvestobe in zanesljivosti in iz naravoslovja vemo, da so golobi monogami. Dvamesečno opazovanje pa je v meni to mnenje, vsaj kar se tiče zakonske zvestobe omajalo. Na letovišču, kjer se trenutno nahajam, imam razgled na sosedov golobnjak. V golobnjaku živi več parov golobov. Vsak par ima

svoj poseben oddelek. Zanimal me je poseben eden od parov. Golob in golobica sta bila popolnoma enake barve, rjasto-rjava z belimi lisami. Živela sta v najlepši harmoniji ter vzredila do konca junija svoje prve letošnje mladiče. Začetkom junija sem ju opazoval zepet, kako sta se kljunčkala na palici pred svojim stanovanjem. Neko jutro pa sem opazil na strehi nad njima tujega goloba, velikega, močnega s svetlikajočim se modrim perjem. Gledal je pozorno na zaljubljeni parček. Rjavček se ni zmenil zanj. Drugače pa je bilo z njegovo družico. Ta se je jela nakrat ozirati proti tujcu, prestopicala je z ene nožice na drugo ter neprestano koketirala s tujcem. Ko sem prišel po preteku par ur zoper, se mi je

nudil nenavaden prizor: rjavček in tujec v najsrdečšem dvoboju. Kljuvala sta se in bila s perotmi tako, da je letelo perje po zraku. Tujec je bil očitno močnejši, vrhu tega pa mu je — kar me je najbolj frapiralo — pomagala rjavčeva družica, ki je napadala svojega moža od vzadaj in od strani. Rjavček je bil končno premagan, hudo zdelan je pobegnil. Že drugi dan sem videl, kako sta nosila rjavka in tujec v stanovanje iz katerega sta prepčila rjavca, slamo za gnezdo. Rjavček je skušal sicer še parkrat uveljaviti svoje pravice, toda zaman, bil je vselej tepen. To je trajalo kakih 14 dni. Ko pa sta odletela pozneje rjavka in njen novi mož na polje po zrnje, je šil varani in prepodeni rjavček v odprtino, iz

katere sta bila zletela rjavka in pritepenec in prinesel je v krempljih jajce ter je izpusil na zemljo, da se je razbilo. To se je ponovilo še parkrat. Končno pa je končala zakonska drama vendarle na način, da so bili zadovoljni vsi. Nekega dne je priletela na streho tuja golobica, nežna sloka, bela s črnimi lisami. Jela se je radovedno ozirati na rjavca, ki je čakal v bližini zopet ugodne prilike za detomer. Ko je rjavček zaljubljene pogled opazil, je pozabil na vso svojo maščevalnost ter posvetil vso svojo pozornost mični pritepenki. Kmalu sta se kljunčkala, naslednji dan pa sta nosila v eno od odprtini tudi ona dva slamo za gnezdo. Za rjavko in njenega novega moža se nista niti več zmenila.

Rudyard Kipling:

Knjiga o džungli.

»V čigavem imenu, brat?« Ran ni bil še nikoli videl Mowglija, dasi je seveda že čul o njem.

»Mowgli, žaba.« Človeški mladič mi pravijo! Zapomni si mojo sle-e-ed!«

»Poslednje besede je zakričal, ko so ga zavihteli po zraku, pa Ran je pokimal in se vzdignil, dokler ni bil videti večji kot majhna pikica prahu; in tam je visel v zraku ter opazoval s svojimi daljnoglednimi očmi, kje so se majali vrhovi dreves, ko sta spremljevalca hitela z Mowglijem naprej.

»Daleč itak ne gredo,« je dejal in se zahehetal. »Nikoli ne izvrše, kar se namenijo storiti. Vedno započnajo kaj novega, ta Bandar-log. Ako količkaj prav sodim, so si to pot same nakopale sitnosti, kajti Baloo ni golobradec, Bagheera pa tudi zna nekaj več kot koze ubijati, kolikor mi je znano.«

Zazibal se je na kreljutih, noge so se mu skrčile pod njim in čakal je.

V tem sta Baloo in Bagheera besnela od togote in žalosti. Bagheera je plezal kot še nikdar in plezal, ali veje so se zlomile pod njegovo težo in spustil se je na tla, krepje polne skorje.

»Zakaj vendar nisi opozoril človeškega mladiča!« je rjul nad ubogim Baloojem, ki se je bil spustil v nerodni dir v nadi, da prehití opice. »Kaj pomaga,

da si ga malodane napol ubil s svojimi udarci, ako ga nisi opozoril na nevarnost!«

»Hitiva! Oj, hitiva! Morebiti jih še ujameva!« je sopihlal Baloo.

»Pri tej hitrosti! Še ranjena krava se ne bi upehala ob njej. Učitelj postave, tepežnik mladičev — še miljo daleč se boš tako gugal, pa se razletiš. Sedi mirno in pomisli! Naredi si načrt. Sedaj ni čas za zasledovanje. Ako greva preblizu za njimi, ga lahko izpuste, da pade.«

»Arrula! Whoo! Morebiti so se ga že naveličale nositi in so ga izpustile. Kdo more zaupati Bandar-logu? Mrtvih netopirjev mi daj na glavo in črnih kosti mi daj jesti! Zavali me v panj divjih čebel, da me opikajo do smrti, potem me pa pkeplji s hijeno, zakaj najbednejši sem vseh medvedov! Arulala! Wahova! Oj, Mowgli, Mowgli! Zakaj te nisem svaril pred opičjim ljudstvom, namesto da sem ti razbijal glavo? Morebiti sem mu izbil vse nauke iz glave in tako bo sam v džungli brez vsakega gesla!«

Baloo je sklepal šape nad ušesi, ječal in se zibal sempatja.

»Ovbe, saj mi je šele prav pred kratkim pravilno povedal vsa gesla,« je dejal Bagheera nepotrpeljivo. »Baloo, ti nimaš niti spomina niti spoštovanja do samega sebe. Kaj bi vendar džungla mislila, ako bi se jaz, Črni panter, zvil v klopčič kot jezevec Iki in tulil?«

»Kaj meni mar, kaj džungla misli! Mogoče je sedaj že mrtev!«

»Ako in dokler ga za šalo ne izpuste z vej ali ga ne ubijejo iz nečimurnosti, nimam nobenega strahu za človeškega mladiča. Moder je in dobro izvežban, predvsem pa ima oči, ki ustrahujejo džungelsko ljudstvo. Ampak — in to je ravno veliko zlo — v rokah je Bandar-loga, ki nimajo strahu pred nikomur izmed našega ljudstva, ker žive na drevju.« Bagheera si je zamišljeno obliznil eno sprednjih šap.

»Kakšen bedak sem! Ej, kakšen debel, rjav bedak sem, ki kopljem korenine!« je tarnal Baloo in se na mah vzravnal iz klopčiča. »Resnica je, kar pravi divji slon Hathi: Vsakdo ima svoj strah! In ta Bandar-log ima strah pred Kao, skalnato (tigrasto) kačo. Kaa zna plezati kot opice. Pončči jim krade mladiče. Mraz jih izpreleti celo po repu, samo da slišijo njeno ime. Pojdiva h Kai.«

»Kaj pa bo storila za naju? Ker nima nog, ni našega rodu, in njene oči so silno zločeste,« je dejal Bagheera.

»Zelo stara je in jako prebrisana. Predvsem pa je venomer lačna,« je dejal Baloo upapolno. »Obljubi ji veliko koz.«

»Ves mesec spi, ko se enkrat naje. Mogoče je, da spi prav sedaj; pa tudi če ne spi, kaj pa potem, če bi rajši šla ubijati koze?« Bagheera je bil seveda nezupen, ker ni vedel mnogo o Kai.

(Dalje prih.)

K lahni obleki kupite platneno obutev. PONOVRNO ZNIŽUJEMO CENE

Moški beli ali sivi

Ženski v vseh barvah

Otroški beli

Din 99.- Din 65.- Din 49.-

Latita

Najboljša, najcenejša
kolesa in šivalni stroj
so edino

Petelinčevi

znamke

Gritzner, Adler, Phönix

Blizu Prešernovega
spomenika za vodo.

za dom, obrt in industrijo. Pouk brezplačen, ugodni plačilni pogoji. Tudi na obroke. Večletna garancija.

Josip Petelinc, Ljubljana

Od dobrega
najboljše je
švicarski
pletalni stroj
'DUBIED'

Prof. dr. Alojz Zalokar

se je preselil v Maistrovo (Vojaško)
ulico št. 6 (poleg trga Tabora
nasproti vojašnice vojvode Mišiča)
in ordinira redno od 2. do 3. ure
popoldne.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 para, debelo tiskano
Din 1.-.

MODROCE

iz najboljšega domačega
in češkega platna, postelj-
ne mreže, zložljive poste-
lje, ojomane, dekoracijske
patent divane in tapetni-
ške izdelke nudi najceneje
RUDOLF RADOVAN,
tapetnik
Ljubljana, Krekov trg 7.

Stekleno

strešno opeko imajo stal-
no v zalogi Združene ope-
karne d. d. v Ljubljani.

Motorno kolo

2½ konjskih sil. Fa. NSU
v brezhibnem stanju. Ce-
na 8000 Din. Izve se v
upravi »Nar. Dnevnik« v
Ljubljani.

Na dobro

domačo hrano se sprej-
mejo abonenti. Stari trg
št. 34/II., levo vrata št. I.

Krasne dekoracijske

patent-divane

v plišu

vam nudi izredno poceni

Rudolf Sever,

Ljubljana, Gosposvetska 6.

Vabim na ogled!

Stenografinja

večja perfektno sloven-
ske in nemške stenogra-
fije išče službe. Gre tudi
eden do dva meseca brez-
plačno. Ponudbe prositi na
upravo lista pod: »Mar-
ljiva.«

DRVA - ČEBIN

Wolfova 1/II. - Telef. 56.

Iščem

malo, mirno sobico, tudi
na periferiji mesta. Pro-
sim naslove na upravn-
stvo »Nar. Dnevnik«.

Potnike

dobro vpeljane sprejme
vinska trgovina. Ponudbe
in zahteve naj se pošlje
na oglasni zavod Kopitar,
Ljubljana, Copova 21/III.
pod »vinska trgovina«.

Volna in bombaž

za strojno pletenje in
vsakovrstna ročna dela se
dobi v veliki izbiri in po
najnižjih cenah pri Karel
Prelogu, Ljubljana, Gospo-
ska ul. 8. — Stari trg 12.

Naročajte

'Narod. Dnevnik'.

TISKARNA „MERKUR“

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.

TELEFON ŠTEV. 332.

TELEFON ŠTEV. 332

Se priporoča za vse v tiskarsko stroko spadajoča dela.